

Indledning

Visionen i Rødovre Kommunes politik for udsatte borgere er, at der er plads til alle – også dem på kanten af samfundet. Forskellighed bryder grænser, og mangfoldighed er en af forudsætningerne for et stærkt lokalsamfund. Rødovre Kommune vil arbejde for at forebygge, at byens borgere bliver socialt udsatte, samt at udsatte borgere kan få dækket deres grundlæggende behov og bliver støttet i at træffe valg, der fremmer deres livskvalitet.

For at komme nærmere visionen er der i udsattepolitikken fem strategimål:

1. Vi forebygger, at mennesker bliver socialt udsatte
2. Vi finder løsninger sammen med borgeren
3. Alle har en tryk base/bolig
4. Alle har en meningsfuld beskæftigelse
5. Alle har et godt og sundt liv.

Udsattepolitikens vision og strategimål er udgangspunktet for alle indsatser på udsatteområdet. Handleplanen bygger desuden på kommunens øvrige politikker og tilhørende handleplaner. Der vil i alle beskrevne indsatser være fokus på respekt, anerkendelse og tryk for borgerne. Det er vigtigt, at kommunens fagpersoner sammen med borgeren finder løsninger, og sammen sikrer en koordineret og sammenhængende indsats for borgeren.

Med udgangspunkt i de fem strategimål, er der valgt fem fokusområder:

- Synligøre Udsatterådet og tilbud til udsatte
- Øge stemmeprocenten til kommunalvalget
- Færre ensomme og flere fællesskaber
- Flere unge og udsatte borgere har en bolig
- Flere har et arbejde

Udsatterådet har spillet en central rolle i udarbejdelsen af indsatser til handleplanen gennem workshop, arbejdsgrupper og dialogmøder. Rådets medlemmer vil desuden aktivt være med til at gennemføre udvalgte aktiviteter. Der er kommet mange forslag frem, og der er udarbejdet en bruttoliste over forslag til at gennemføre i fremtiden. Handleplanen er dermed ikke en udtømmende beskrivelse af alle de forslag, der er kommet frem, men en beskrivelse af de indsatser, det er prioriteret at sætte i gang i 2017 - 2018. Der vil i alle indsatser være fokus på, hvordan der følges op på indsatsen for at sikre, at ressourcerne anvendes bedst muligt.

I handleplanen beskrives fokusområderne for de næste to år, som også er Udsatterådets første valgperiode. Under hvert fokusområde beskrives de konkrete indsatser. Der redegøres for formålet med indsatsen, som relateres til strategimål i udsattepolitikken, og der angives relevante aktører og periode for indsatserne.

Synliggøre Udsatterådet og tilbud til udsatte

1. Baggrund for indsatsen

Indsatsen er knyttet til strategimål 1: Vi forebygger, at mennesker bliver socialt udsatte, strategimål 2: Vi finder løsninger sammen med borgeren.

I 2016 fik Rødovre Kommune sit eget råd for socialt udsatte borgere, der er med til at skabe flere indsatser for socialt udsatte borgere med udfordringer som misbrug, sindslidelse, kriminalitet, fattigdom, ledighed, ensomhed eller hjemløshed. Formålet med rådet er at give socialt udsatte borgere en stemme. Udsatterådet har derfor også medlemmer, der selv har erfaring med det at være udsat. Med rådet har udsatte grupper mulighed for at rådgive om deres særlige udfordringer og udvikle idéer til Social- og Sundhedsforvaltningen og Kommunalbestyrelsen. Udsatterådet har fokus på dialog og samarbejde med udsatte borgere. Derfor er et fokusområde at synliggøre Udsatterådet blandt borgerne og informere om kommunens tilbud til udsatte borgere.

2. Formål med indsatsen

Flere socialt udsatte borgere skal kende til Udsatterådet og kommunens tilbud.

3. Mål og succeskriterier

Flere borgere vil benytte sig af kommunens tilbud og Udsatterådet, når de har brug for støtte og rådgivning.

4. Målgruppe

Voksne socialt udsatte borgere.

5. Involvering af målgruppen

Dialogmøder med borgerne og mulighed for at interagere med målgruppen via sociale medier som Facebook.

6. Aktiviteter

- Synliggøre Udsatterådet gennem dialogmøder og arrangementer sammen med borgerne f.eks. i forbindelse med Rødovredagen, Verdens Mentale Sundhedsdags cykelløb og andre arrangementer.
- Udsatterådet vil fungere som brobyggere til kommunens tilbud og informere borgerne om deres muligheder for at få rådgivning og støtte til forskellige udfordringer.
- Udsatterådet opretter egen Facebook-side, hvor borgere kan henvende sig og finde information.

7. Periode

2017 - 2018.

8. Samarbejdspartnere og interessenter

Udsatterådet får sekretariatsbistand fra Social- og Sundhedsforvaltningen til at gennemføre aktiviteter.

9. Dokumentation og evaluering (kvantitative og/eller kvalitative metoder)

Dokumentation vil foregå i forbindelse med Udsatterådets årlige møde med Social- og Sundhedsudvalget, hvor rådet fremlægger rådets arbejde og aktiviteter.

10. Tovholder/kontaktperson for indsatsen

Udsatterådet

Øge stemmeprocenten til kommunalvalget

1. Baggrund for indsatsen

Indsatsen er knyttet til strategimål 1: Vi forebygger, at mennesker bliver socialt udsatte.

Et aktuelt emne i 2017 er kommunalvalget i november. Ved kommunalvalget i 2013 steg valgdeltagelsen blandt kontanthjælpsmodtagere for første gang i 30 år med 28 procent, da der frem mod valget blev iværksat en række nationale og lokale indsatser for at fremme valgdeltagelsen. Baggrunden var, at der ved kommunalvalget i 2009 havde været en meget lav stemmeprocent. Indsatserne gav gode resultater: Stemmeprocenten i Rødovre steg med 7 procentpoint sammenholdt med valget i 2009. Det var 2 procentpoint mere end målet på 5 procentpoint. Resultaterne for Rødovre viste også, hvem der ikke stemte: Den laveste stemmeprocent var blandt kontanthjælpsmodtagere (41 %) og borgere uden for arbejdsstyrken (40,1 %), samt unge (19-21årige 52,3 %, 22-29årige 46,9 %), indvandrere og efterkommere.

2. Formål med indsatsen

Flere borgere er aktive medborgere, stemmer til valget og er en del af det lokale demokrati.

3. Mål og succeskriterier

Målet vil være som minimum at fastholde stemmeprocentniveauet (67,4 %), som Rødovre nåede ved kommunalvalget i 2013.

4. Målgruppe

Kontanthjælpsmodtagere og borgere uden for arbejdsstyrken.

5. Involvering af målgruppen

Social- og Sundhedsforvaltningen vil planlægge de konkrete indsatser i samarbejde med relevante parter, som Udsatterrådet, der har et særligt kendskab til de udvalgte grupper og viden om, hvordan budskabet bedst formidles om vigtigheden af at stemme og deltage i det lokale demokrati. Det betyder, at Udsatterrådet vil blive involveret i planlægningen af indsatser for gruppen af kontanthjælpsmodtagere og borgere uden for arbejdsstyrken.

6. Aktiviteter

- Rødovre Kommune vil ved kommunalvalget i 2017 støtte aktivt op om de nationale indsatser. I forhold til de lokale indsatser vil kommunen i samarbejde med relevante parter planlægge valgfremmende tiltag, der er henvendt til alle vælgergrupper, samt specifikke indsatser for at øge valgdeltagelsen for vælgergrupper med lav stemmeprocent.
- Udsatterrådet deltager i en inspirationsgruppe, der kommer med forslag til indsatser, som kan øge valgdeltagelsen hos de udvalgte grupper. Forslagene forelægges Kommunalbestyrelsen i august 2017. Udsatterrådet deltager også i at gennemføre aktiviteter i forbindelse med kommunalvalget.

7. Periode

2., 3. og 4. kvartal 2017.

8. Samarbejdspartnere og interessenter

Social- og Sundhedsforvaltningen samarbejder med Politik og Kommunikation om at udvikle forslag til indsatser sammen med inspirationsgruppen, der består af repræsentanter fra Udsatterrådet og andre kommunale råd. Rødovre Kommune støtter desuden aktivt op om KL's nationale indsatser.

9. Dokumentation og evaluering (kvantitative og/eller kvalitative metoder)

Ligesom ved seneste kommunalvalg deltager Rødovre Kommune i KORA's undersøgelse af valgdeltagelse i kommunerne, der vil vise, om indsatserne har fastholdt stemmeprocentens niveau fra sidste valg.

10. Tovholder/kontaktperson for indsatsen

Social- og Sundhedsforvaltningen og Politik & Kommunikation.

Færre ensomme og flere fællesskaber

1. Baggrund for indsatsen

Indsatsen er knyttet til strategimål 1: Vi forebygger, at mennesker bliver socialt udsatte og strategimål 5: Alle skal have et godt og sundt liv. Indsatsen relaterer sig til frivilligområdet, hvor det også planlægges at sætte fokus på ensomhed. Indsatserne inden for begge handleplaner har det til fælles at invitere andre ind i fællesskaberne og bryde ensomhed.

Ensomhed er en subjektiv følelse, der udspringer af savnet af meningsfulde sociale relationer og en følelse af manglende nærhed og samhørighed med andre. Flere end 210.000 danskere over 16 år (svarende til 4,6 procent af befolkningen) føler sig ofte eller altid ensomme. Ensomme mennesker har større risiko for at udvikle Alzheimers, depression og hjerte-kar-sygdomme. Ensomhed kan være lige så farligt for helbredet som rygning og overvægt. Personer med gode sociale relationer har en lavere sygelighed og dødelighed sammenlignet med personer med dårlige sociale relationer. De bliver mindre syge og overvinder lettere sygdom.

Ensomhed er et problem for mennesker i alle aldre – unge, voksne midt i livet og ældre. For voksne kan ensomhed skyldes f.eks. skilsmisse, flytning eller arbejdsløshed, mens unge og ældre kan mangle social kontakt til venner og familie. Ifølge Danmarks Statistik føler hver fjerde unge mellem 18 og 29 år sig ensom mindst én gang om ugen. Mennesker som sjældent har kontakt til venner eller familie, og som ikke kan forvente hjælp fra andre i tilfælde af sygdom, koster i alt sundhedsvæsenet ca. 150-300 mio.kr. om året. Samtidig kan op til 100.000 ekstra fraværsdage og 150-200 tilfælde af førtidspension hvert år relateres til svage sociale relationer, hvilket har betydning for kommunernes økonomi.

2. Formål med indsatsen

Formålet er at fremme netværk og fællesskaber, så der er færre ensomme borgere.

3. Mål og succeskriterier

- Flere er en del af fællesskabet og har et sted at være sammen med andre.
- Målet er at afholde en fællesspisning med deltagelse af mennesker i alle aldre og livssituationer.
- Succeskriteriet er, at aktiviteterne er gennemført, f.eks. at der er holdt fællesspisning i uge 17 i 2018.

4. Målgruppe

Alle kan blive ensomme, men især unge og ældre borgere er udsatte. Den seneste sundhedsprofil viser, at der er mange i Rødovre, som føler sig ensomme:

- 1.500 borgere har ikke har nogen at tale med, når de har problemer eller brug for støtte.
- 1.800 borgere er ofte uønsket alene.
- 1.800 borgere har mindre en én gang om måneden har kontakt til venner.
- 2.000 borgere har mindre end én gang om måneden kontakt til familie, som de ikke bor sammen med.

5. Involvering af målgruppen

Målgruppen involveres direkte ved aktiviteterne. Udsatterrådet vil opfordre målgruppen til at deltage i de planlagte aktiviteter mod ensomhed. Rådets medlemmer har kontakt til centrale areaner, hvor målgruppen er.

6. Aktiviteter

- Udsatterrådet vil oprette et ikke-kommunalt værested for udsatte borgere på Cafébiblioteket, kaldet Café Mødestedet, hvor borgerne kan komme uden visitation og føle sig velkomne. Værestedet skal være et frirum, hvor borgere kan få støtte og snakke med andre, der ikke er fagpersoner.
- Udsatterrådet deltog i "Uge 17 mod ensomhed" (2017) med arrangementer, der satte fokus på ensomme unge og ældre, blandt andet "Kaffe på Cafébiblioteket" og "Del en kop kaffe med en ensom" på Rådhuspladsen. Aktiviteten kan gentages i 2018.
- Indmeldelse i Folkebevægelsen mod Ensomhed. Flere end 70 organisationer, foreninger, skoler, kommuner og virksomheder er gået sammen for at skabe Folkebevægelsen mod Ensomhed. Folkebevægelsen har et mål om at aftabuisere ensomhed og en vision om at halvere antallet af ensomme danskere inden 2020 (fra 212.000 danskere i 4. kvartal 2014 til 106.000 i 2020). Folkebevægelsen er et initiativ baseret på at styrke eksisterende fællesskaber på tværs, skabe synergi, samtale og udvikle nye projekter med hinanden og forhåbentlig skabe nye og anderledes fællesskaber.
- Deltagelse i Danmark spiser sammen i uge 17 i 2018. "Danmark spiser sammen" er en national begivenhed, der sætter fokus på ensomhed ved at bringe mennesker sammen, som ikke normalt mødes.
- Social- og Sundhedsforvaltningen vil sammen med Udsatterrådet undersøge muligheden for at oprette et folkekøkken, der kan skabe grobund for nye relationer og fællesskaber på tværs af samfundslag, generationer og kulturer over et fælles måltid. Folkekøkkenet kan blive et samlingspunkt, der giver borgerne indhold og glæde i hverdagen.

7. Periode

2017 - 2018.

8. Samarbejdspartnere og interessenter

- Udsatterrådet deltog i "Uge 17 mod ensomhed" i sammen med en lang række lokale aktører: Rødovre Lokal Nyt, Rødovre Gymnasium, headspace og Cafébiblioteket. Samarbejdet kan gentages i 2018.
- Udsatterrådet samarbejder med Cafébiblioteket om Café Mødestedet.
- I forhold til at afholde aktiviteter målrettet ensomme, heriblandt også oprettelse af folkekøkken, vil Social- og Sundhedsforvaltningen sammen med Udsatterrådet række ud efter relevante samarbejdsparter, f.eks. Rødovre Frivilligcenter, headspace, de frivillige sociale foreninger i Rødovre og Seniorrådet.

9. Dokumentation og evaluering (kvantitative og/eller kvalitative metoder)

Dokumentation vil foregå i forbindelse med Udsatterrådets årlige møde med Social- og Sundhedsudvalget, hvor rådet fremlægger rådets arbejde og aktiviteter. Social- og Sundhedsforvaltningen registrerer, om aktiviteterne er gennemført.

10. Tovholder/kontaktperson for indsatsen

Udsatterrådet og Social- og Sundhedsforvaltningens ledelsessekretariat.

Flere unge og udsatte borgere har en bolig

1. Baggrund for indsatsen

Indsatsen er knyttet til strategimål 2: Vi finder løsninger sammen med borgeren, strategimål 3: Alle har en tryk base/bolig og strategimål 5: Alle har et godt og sundt liv.

Ifølge Rødovre Kommunes boligpolitik er målsætningen, at der fortsat skal være relevante boformer til udsatte borgere. Nogle borgere har svært ved at klare sig i egen bolig, men mange kan med støtte bo i almindelige boliger, mens andre har brug for særlige boligtyper – eller i en periode for et døgndækket botilbud. I dag dækker 60 særlige botilbud behovet. Uanset boform er det vigtigt med hjælp, som støtter borgeren i at få hverdagen til at hænge sammen.

For at komme på fode igen og deltage aktivt i samfundet er det afgørende at have en tryk base. Der vil altid være nogen, der i perioder ikke har et sted at bo, men det er vigtigt, at denne periode ikke udvikler sig til permanent hjemløshed og en mere udsat situation. I Rødovre er der ikke et stort antal reelle hjemløse, dvs. folk der sover på gaden, men der er en gruppe borgere, som står registreret uden fast bopæl i Folkeregistret. Størstedelen vil være kendt af forvaltningen, og der hvor der er et akut boligbehov, løses det inden for en relativ kort periode. Borgere som er uden bolig får tilbudt plads på herberg og forsorgshjem, indtil de kan få anvist en bolig.

Rødovres største udfordring er, at der mangler små billige boliger. Det har især konsekvenser for de unge. Manglende bolig kan gå ud over de unges uddannelse og arbejdsliv, og dermed sætte de unge i en mere udsat situation. På kommunens boligliste står mange unge under 30 år opskrevet til en bolig: Hver fjerde på den beboerafstemte liste og næsten hver tredje på den boligsociale liste.

2. Formål med indsatsen

At unge og udsatte borgere har et sted at bo og kan leve et selvstændigt liv i egen bolig med den nødvendige støtte.

3. Mål og succeskriterier

- At reducere antallet af borgere uden egen selvstændig bolig.
- At øge kvaliteten i indsatsen til borgere truet af hjemløshed.

4. Målgruppe

- Udsatte borgere med psykisk sygdom, misbrug eller andre sociale vanskeligheder.
- Unge borgere som er uden egen selvstændig bolig.

5. Involvering af målgruppen

Social- og Psykiatridelingen vil gå i dialog og sparre med Udsatterådet.

6. Aktiviteter

- Undersøge mulighed for at forbedre indsatsen, eventuelt ved at afprøve Socialstyrelsens indsats Housing First, der er en tilgang, som har til formål at reducere hjemløshed blandt borgere med højt støttebehov. Målgruppen for Housing First er hjemløse borgere med komplekse problematikker udover hjemløshed, f.eks. alkohol-, stofmisbrug eller psykiske lidelser. Housing First tager udgangspunkt i, at borgeren har en stabil boligsituation, som er en forudsætning for at stabilisere og forbedre f.eks. psykisk sygdom og det sociale netværk. Tilgangen arbejder derfor ud fra, at borgeren kommer i egen bolig som et startpunkt. Det

handler om at støtte borgeren i at kunne bo på egen hånd og blive inkluderet i samfundet, samtidig med at man arbejder på at forbedre borgerens sundhedsmæssige trivsel og sociale netværk. Tilgangen har vist sig effektiv for borgere med langsigtet eller gentagen hjemløshed.

7. Periode

2017 - 2018.

8. Samarbejdspartnere og interessenter

- Jobcentret er en central samarbejdspart i forhold til at nå de unge boligløse og de hjemløse borgere.
- Social- og Psykiatriafdelingen vil gå i dialog og sparre med Udsatterådet.
- Det kan være relevant at rådgive sig hos den boligsociale koordinator i Kærene.

9. Dokumentation og evaluering (kvantitative og/eller kvalitative metoder)

Registrering af borgere på den boligsociale liste.

10. Tovholder/kontaktperson for indsatsen

Social- og Psykiatriafdelingen.

Flere skal med på arbejdsmarkedet

1. Baggrund for indsatsen

Indsatsen er knyttet til strategimål 4: Alle har en meningsfuld beskæftigelse.

Beskæftigelse kan være en vej til at komme ud af en udsat situation. Det er essentielt, at der er et rummeligt arbejdsmarked med plads til alle med differentierede og fleksible beskæftigelsestilbud. Det handler ikke kun om at få et arbejde, men også om at beholde det. Når borgeren får et job tilpasset kompetencer og behov, kan det være en positiv og meningsfuld aktivitet i den enkeltes hverdag.

I jobcentret er der ca. 500 aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere (borgere over 30 år) og ca. 200 aktivitetsparate unge (borgere under 30 år). Derudover er der ca. 190 i ressourceforløb (tværfaglig koordinerende indsats). I jobcentret tilbydes udsatte borgere et koordinerende sagsbehandlingsforløb med en sideløbende indsats i behandling og sundhedsvæsen. Sagsbehandleren koordinerer mellem forvaltninger, sundhedssystemet, behandlingssteder, virksomheder, det frivillige område og borgerens eget netværk. Indsatsen støttes op med en mentorordning, hvor en personlig mentor støtter borgeren i gennemførelsen af sin handleplan.

Det er vigtigt at give langtidsledige borgere hjælp til at komme ud af offentlig forsørgelse, så de kan skabe sig et selvstændigt liv ved at finde fodfæste på arbejdsmarkedet. På landsplan er der mere end 27.000 borgere, der har været i kontanthjælpsystemet i fem år eller længere. I Rødovre er der i alt 248 borgere (december 2016). Kontanthjælp er en midlertidig ydelse og derfor er det ikke hensigtsmæssigt, at mange borgere tilbringer flere år i kontanthjælpsystemet. På den baggrund afsatte satspuljepartierne 262,5 mio. kr. for perioden 2017-2019 til initiativet "Flere skal med", der skal afklare og hjælpe de mest udsatte kontanthjælpsmodtagere videre. Rødovre Kommunes ansøgning til projektet blev i juni 2017 imødekommet, og derfor iværksættes projektet, som en intensiveret indsats for at afklare og løfte langtidsledige borgere ind på arbejdsmarkedet.

2. Formål med indsatsen

Formålet er først og fremmest at hjælpe de borgere, hvor langvarig sygdom er en hindring for at arbejde. Er borgeren i målgruppen for ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension, skal borgerens sag forberedes til rehabiliteringsteamet. For de øvrige borgere skal der igangsættes en individuel og helhedsorienteret indsats, hvor målet er, at flest mulige opnår hel eller delvis fodfæste på arbejdsmarkedet

3. Mål og succeskriterier

- At give langtidsledige modtagere af kontanthjælp en særlig indsats, der kan hjælpe dem ud af offentlig forsørgelse og ind på arbejdsmarkedet.
- At reducere antallet af borgere, der modtager kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse og som har været mindst fem år i kontanthjælpsystemet.

4. Målgruppe

Aktivitetsparate modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse, som har været mindst fem år i kontanthjælpsystemet efter afsluttet integrationsprogram. I Rødovre modtager 234 borgere kontanthjælp/integrationshjælp og 14 borgere modtager uddannelseshjælp. 233 borgere er over 30 år og 15 borgere er under 30 år.

5. Involvering af målgruppen

Målgruppen involveres direkte ved aktiviteterne.

6. Aktiviteter

- Satspuljemidlerne bruges til, at der kan ansættes flere frontmedarbejdere i jobcentrene. Det drejer sig blandt andet om jobkonsulenter og sagsbehandlere, der skal være med til at gennemgå og afklare borgernes sager og sikre, at borgerne efterfølgende hjælpes målrettet videre.
- Kommunen skal implementere projektets indsatsmodel, der bygger på eksisterende viden om hvilke indsatser, der virker i forhold at hjælpe målgruppen af udsatte borgere ind på arbejdsmarkedet. Modellen er opbygget i tre trin, der hver især består af en række kerneelementer. Alle de kommuner, der deltager i projektet, er forpligtiget til at gennemføre en indsats i overensstemmelse med projektets indsatsmodel og kerneelementer.

7. Periode

Medio 2017 til ultimo 2019. Projektperioden forventes påbegyndt i august 2017 og afsluttes i august 2019.

8. Samarbejdspartnere og interessenter

- Børne- og Familieafdelingen
- Rådgivnings- og Behandlingscentret
- Virksomheder
- Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR)

9. Dokumentation og evaluering (kvantitative og/eller kvalitative metoder)

STAR udvikler et monitoreringssystem, der gør det muligt at følge den enkelte kommunes fremdrift i projektet. Resultaterne formidles til ledelsesniveau i kommunerne i form af månedlige opgørelser over kommunernes resultater lokalt og på landsplan.

I forbindelse med projektet gennemføres en ekstern evaluering af projektet. Kommunen er forpligtet til at deltage i de aktiviteter, der måtte være forbundet med denne, herunder indsamling af data. STAR udvikler en fast spørgeskræmme, som borgeren (evt. sammen med sagsbehandleren) skal besvare ved første samtale og igen et år efter. Hvis borgeren afslutter forløbet før, der er gået et år på grund af overgang til job, uddannelse eller rehabiliteringsteamet, besvares spørgsmålene igen.

10. Tovholder/kontaktperson for indsatsen

Rødovre Jobcenter